

svibanj 2023.

Pohod

ISSN 2706-5197

broj 14.

TROMJESEČNIK UDRUGE HRVATSKA ZA ŽIVOT

www.hrvatskazazivot.com

U ovome broju:

OBITELJSKI PASTORAL

prof. dr. sc.
don Josip Mužić:
Obiteljski susreti

PRIRODNO PLANIRANJE OBITELJI

Marija Luketa:
Otvorenost životu
i metoda *FertilityCare*

INTERVJU

Ladislav Huska:
Bračna ljubav u
službi života

POSVOJENJE

Mariela Rašica:
Naša obitelj – dar od Boga

AUTIZAM

Ivana Šimunović:
Bog me uči voljeti

SVJEDOČANSTVO

Franjo Adanić:
Bračni parovi,
ne bojte se života!

Ovaj tromjesečnik dar je zajednici za izgradnju kulture života.

40 DANA
ZA ŽIVOT

Uvodna riječ predsjednika udruge »Hrvatska za Život«

Poštovanim ljubiteljima filma i onima koji će to tek postati!

Kamera, ton, akcija!

Bi li volio u kinima pogledati obiteljski film koji bi te oplemenio i potaknuo na dublje promišljanje o vrijednosti života, snazi oprosta, odgoju djece? Bi li volio sudjelovati u ostvarenju ovoga djela koje će i godinama nakon tvoje i moje smrti spašavati ljudske živote?

Ako su tvoji odgovori »da« ili »možda«, onda se vidimo u kinima sljedeće godine!

Naše udruga »Hrvatska za Život«, produkcija »Betlem« i novoosnovana, još neslužbena, »Confusion production“ pripremaju za sljedeću godinu dugometražni igrani (*pro-life*) film radnog naziva »Loveći Teslu« (engl. »Hunting Tesla«).

Odmah napominjem da nije riječ o vjerskom ili aktivističkom filmu, već o umjetničkom djelu koje otvara gore spomenute teme. Riječ je o dirljivoj i dubokoj priči bez ikakvih skrivenih poruka, a to su prepoznali i oni koji s nama ne dijele isti svjetonazor.

Ova netipična hrvatska drama s elementima komedije i akcije prati kontroverznoga hrvatskog redatelja Mihaela Brunija u ostvarenju sna – potpisivanju filmskog ugovora s vodećim američkim producentima, braćom O'Neil.

Mihael najavljuje film »Hunting Tesla« (Loveći Teslu) o izgubljenom izumu Nikole Tesle, lijeku protiv zloćudnih bolesti. Prikazuje likove od kojih svatko želi prisvojiti revolucionarni izum, a njegov filmski tim kroz reality na društvenim mrežama informira o privatnom i poslovnom životu obitelji Bruni.

Dok se Mihaelov san ostvaruje, narušava mu se odnos s kćerkom i posvojenim sinom i svojom pomajkom, a sa suprugom Nikolinom prolazi kroz patnje iz prošlosti i novonastalu okolnost. U srazu je i s bivšim kolegom Olegom koji na sve načine pokušava opstruirati Mihaelovu produkciju.

Okolo Mihaela se vrte njegov bliski prijatelj, menadžer i odvjetnik Đivo, nedobronamjerni producent Dorijan, novinarka Viktorija, svatko sa svojim željama.

U jednom se trenu javlja neočekivanu okolnost koja sve dovede u pitanje, a jedan trenutak iz prošlosti mogao bi djelovati oslobađajuće.

Riječ je o obiteljskoj drami kroz čiju se priču provlači i pitanje je li čovječanstvu potrebniji lijek za tijelo ili lijek za dušu. Vrijeme radnje je suvremeno, a radnja se odvija u Zagrebu, Dubrovniku, Splitu, Londonu i New Yorku.

Kao producent, redatelj i scenarist okupio sam poznata imena iz svijeta filma, kako filmskih tehničara tako i filmskih glumaca. Na pola smo puta, što znači da smo završili fazu pretprodukcije. Uskoro završavamo s fazom produkcije (imamo otprilike 85 % snimljenog materijala) i započinjemo s fazom teške i zahtjevne postprodukcije.

Prevest ćemo film na pet svjetskih jezika, prikazati ga u kinima i poslati na određene filmske festivale.

Film financiraju isključivo fizičke i pravne osobe. Nemamo potporu institucija.

Zato te otvoreno i iskreno pozivam da nam pomogneš u ostvarenju ovoga pothvata.

Moli i posti s nama, u punini srca doniraj financijska sredstva i suorganiziraj s nama filmske projekcije. Javi mi se osobno na 099 883 2760 pozivom ili porukom.

Rez!

Ante Čaljkusić

Pohod: magazin za život, tromjesečnik udruge »Hrvatska za Život«

Svibanj 2023. - 14. broj

Izdavač: Hrvatska za Život, Đorđićeva 6, 10000 Zagreb

Glavni urednik: dr. sc. Krunoslav Puškar

Članovi uredništva: Ante Čaljkusić, Lidija Dugan, Petra Milković i Marija Šošić

Autori: Franjo Adanić, Ladislav Huska, Marija Luketa, prof. dr. sc. don Josip Mužić, Mariela Rašica, Ivana Šimunović

Grafička obrada: Petar Krešimir Čavar

Programiranje: Mladen Abaz

Fotografija na naslovnici: Shutterstock

Pretplata na časopis:

40danazazivot@gmail.com
ili 091 724 1044 (Dijana)

Zabranjeno je svako umnažanje, objavljivanje i distribuiranje cijelog ili dijela ovog časopisa bez dozvole uredništva.

Donacija za udrugu »Hrvatska za Život« - IBAN: HR48 2340 0091 1106 9825 3 ▶
(za inozemstvo: SWIFT PBZGHR2X)

U ovome broju:

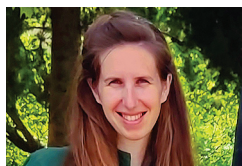

OP

3-4

OBITELJSKI PASTORAL

prof. dr. sc. don Josip Mužić:
Obiteljski susreti

PPO

5-6

PRIRODNO PLANIRANJE OBITELJI

Marija Luketa:
Otvorenost životu i metoda
FertilityCare

I

INTERVJU

Ladislav Huska:
Bračna ljubav u službi života

P

9-10

POSVOJENJE

Mariela Rašica:
Naša obitelj – dar od Boga

A

11-12

AUTIZAM

Ivana Šimunović:
Bog me uči voljeti

S

13-14

SVJEDOČANSTVO

Franjo Adanić:
Bračni parovi, ne bojte se života!

Riječ glavnog urednika

Bračna je ljubav slika Presvetog Trojstva. Naime, kao što je Duh Sveti plod ljubavi Oca i Sina, tako je i dijete plod ljubavi muškarca i žene. Otajstvo je to veliko. Koliko god razmatram o tome, to mi je otajstvo i dalje čudesno i veličanstveno, a mogućnost da možemo imitirati Presveto Trojstvo nezasluženo Božji dar.

»Plodnost je dar, jedna od *svrha ženidbe*«, kaže članak 2366 *Katekizma Katoličke Crkve*, »jer bračna ljubav po svojoj naravi teži da bude plodna. Dijete ne dolazi izvana da se pridoda uzajamnoj ljubavi supružnika; niče iz samog srca njihova uzajamnog dara kojemu je plod i dovršenje.«

Bračni su parovi suradnici s Bogom prilikom stvaranja novog života, pri čemu su pozvani na odgovornost. Izraz *odgovorno roditeljstvo* prvi je upotrijebio papa Pavao VI. u svojoj enciklici *Humanae vitae* (br. 10) iz 1968. godine koja je pobudila velik interes javnosti. Suprotno očekivanjima, ova se enciklika kritički osvrnula na kontracepciju i rastuću zatvorenost životu, čime je potvrdila višestoljetni nauk Crkve.

Naravno, bračni par ima riječ prilikom odlučivanja o stvaranju novog života. »Iz opravdanih razloga, supruzi mogu željeti rasporediti rađanje svoje djece. Na njima je da i provjere da njihova želja ne dolazi iz sebičnosti, nego da je u skladu s pravom velikodušnošću odgovornog roditeljstva« (KKC 2368). Premda današnji svijet zagrezo u kontracepcijski mentalitet na to ne gleda tako, življenje bračne ljubavi otvorene životu jest radost – radost služenja, ali i radost oslanjanja na milost sakramenta braka, a ne na vlastite snage.

Dakako, otvorenost životu podrazumijeva i otvorenost boli, no nijedna obitelj nije izuzeta iz toga. Čak je i Sveta obitelj, uz velike radosti, proživljavala i velike žalosti u svome životu. Važno je samo biti svjestan kako je Bog Gospodar života i kako će se On pobrinuti za svako svoje dijete.

U ovome broju *Pohoda* posvećenom višečlanim obiteljima, katolički supružnici, usprkos raznim borbama, radosno svjedoče svoju otvorenost životu, svjesni toga da je svako dijete blagoslov, a ne pravo – zapravo »najuzvišeniji dar braka« (KKC 2378).

Dragi čitatelju, neka nama, koji smo se opredijelili za bračni poziv, primjer ovih katoličkih supružnika uvijek bude pred očima, zorno nam pokazujući kako nam sve veća suradnja s Bogom u stvaranju novog života omogućuje da se još više suobličimo Presvetome Trojstvu. Kako bi rekao sv. papa Ivan Pavao II., jedan od najvećih zagovornika života i otvorenosti životu: »Poštuj život, svaki ljudski život, brani ga, voli ga i služi mu! Samo ćeš na tom putu naći pravdu, razvitak, istinsku slobodu, mir i sreću.«

dr. sc. Krunoslav Puškar

OBITELJSKI PASTORAL

Obiteljski susreti

Piše: prof. dr. sc. don Josip Mužić

Nikad se nisam pripremao ili planirao baviti obiteljskim apostolatom, no on mi se jednostavno dogodio. Dvije su mi bliske osobe otprilike u isto vrijeme predložile da nešto organiziramo za obitelj gdje bi mogli sudjelovati svi njezini članovi zajedno budući da se u crkvi nude samo odvojeni sadržaji za djecu, mlade i odrasle.

Tako sam odlučio odvojiti jedan vikend za to i vidjeti što će on donijeti. Nazvao sam ga obiteljski susret da bih tako izrazio njegovu jednostavnost i malenost. Našli smo smještaj u marijanskome svetištu Vepric i okupilo se nekoliko obitelji. Program je sadržavao svakodnevnu zajedničku krunicu i misu, predavanja za roditelje, čuvanje djece i druženje. Nekoliko je volontera organiziralo sadržaj za djecu, a starija su djeca pomagala oko manje. Najzahtjevnije su se pokazale bebe koje traže individualnu brigu. Nakon prvoga takvog iskustva, roditelji i djeca bili su oduševljeni i tražili da se to ponovi.

Godišnji susreti

Otada je prošlo skoro dvadeset godina, a svake godine održimo dva takva susreta. Djeca prvih obitelji u međuvremenu su odrasla i pomažu oko male djece ili su se vjenčali pa dolaze sa svojom djecom. Brojni su plodovi vidljivi poglavito u jačanju vjere te u rastu broja djece, a milost je djelovala najčešće preko uzajamnog primjera.

Imajući na umu da, u pravilu, obitelji imaju ograničena sredstva na raspolaganju, svakoj se obitelji predlaže isti novčani iznos, bez obzira na broj članova, da se tako pravedno i solidarno rasporedi trošak smještaja i hrane. Onima kojima je i to puno predlaže se da ostave koliko mogu kako im novac ne bi bio zapreka za sudjelovanje. Treba onda naći smještaj koji nije skup i sponzore koji će dodatno pomoći.

Kuće za duhovne vježbe pokazale su se preskupima, a ubrzo i premalenima. Božja providnost nikad nije zakazala, a posebno se pokazala preko bračnog para Latta, Nancy i Patricka, koji su nas, gotovo svih ovih godina, ugošćavali u svome dvorcu u Međugorju, ostavljajući nama na volju hoćemo li im i koliko

don Josip Mužić

ćemo im ostaviti kao prilog za troškove. Nekoliko godina zaredom nam je jedna obitelj u Istri ustupala svoj hotel bez naknade tako da je trebalo samo platiti put. Usto smo uspijevali izvan sezone naći povoljan smještaj u hotelima u Neumu. Za vrijeme korone otkrili smo i Vis, gdje se nalaze stari socijalistički hoteli određeni za rušenje, ali koji imaju povoljne cijene. Broj se sudionika sad kreće oko dvjesto i pedeset, a bilo bi ih i više da imamo više mjesta.

Tjedni susreti

Susreti su poslužili kao polazište za daljnji rad jer je ubrzo postalo jasno da se ne može na njima ostati i da je Bog tu otvorio jedan put kojim treba nastaviti ići bez straha. Drugi je korak bio da se povežu obitelji međusobno, do maksimalno četiri obitelji, te da jednom tjedno mole krunicu s djecom. Nikakav drugi sadržaj se ne dodaje, kao što mogu biti tumačenja Svetog pisma ili kateheze, jer se ne može računati na prisutnost svećenika i ne želi se stvoriti prostor za rasprave i dijeljenja koji će molitvu staviti u drugi plan.

Moli se u vlastitim kućama izmjenično tako da, ako su četiri obitelji u grupi, jednu obitelj dopadne zadaća jednom mjesечно ugostiti druge obitelji. Između desetice krunice može se otpjevati neka pjesma, ali svakako nakon molitve završi program. Nakon toga se ostane u ugodnom međusobnom druženju koliko tko može. Kako se ne bi opteretilo domaćice kuhanjem, dogovor je da se ponudi nešto najjednostavnije, kao što su čaj i kolač. Ovi su tjedni susreti vrlo važni za vjersku izgradnju jer posvješćuju da nije samo crkva mjesto molitve nego i dom te da nisu samo svećenici pozvani da predvode molitvu nego i laici, posebno očevi.

Zadivljuje me uvijek iznova herojska otvorenost životu, borba za bračnu ljubav u raznim protivštinama, kao i izvanredni iskoraci ljubavi, poput odvajanja desetine za potrebite ili usvajanje djece.

Također se pokazalo da ovi susreti omogućuju jednu vjersku socijalizaciju djece i roditelja koji vide da nisu sami u življenju vjere, da je normalno moliti u obitelji, a jednako tako pogoduju nastanku prijateljstava odraslih i djece. Danas ima preko dvanaest takvih obiteljskih grupa u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini koje nisu formalno uspostavljene kao neka udruga nego se jednostavno zovu *Kruničari*.

Obiteljska krunica

Treći je korak prirodno proizašao iz prethodna dva, a sastoji se u tome da svaka pojedina obitelj svakodnevno moli krunicu sama s djecom. Obitelj je Crkva u malom, a gdje su dvoje ili troje okupljeni u Njegovo ime On je obećao svoju posebnu nazočnost. Zato je izuzetno važno imati to iskustvo živog Boga. To je obnova naše marijanske baštine koja nas je čuvala kroz stoljeća stradanja kao narod, ali i svakodnevna molitvena obiteljska škola.

U današnjoj sveopćoj moralnoj i duhovnoj krizi te u poganskom okruženju roditelji ne mogu puno učiniti za vjerski odgoj svoje djece. Malo vremena koje obitelj ima da bude zajedno dodatno su ugrozili mediji i zato je važno dobro ga iskoristiti. Nije lako svaki dan odvojiti vrijeme za zajedničku obiteljsku krunicu, ali upravo preko nje Bog čini čudo prenošenja i očuvanja vjere djeci unatoč svim protivštinama.

Plodovi

Ova su tri koraka (godišnji susret, tjedni susret i dnevna krunica) vrlo jednostavna, a na dužu stazu donose velike plodove. Obitelji koje su ustrajale postale su brojne djecom, stekle naviku molitve, jaka prijateljstva, a nikla su brojna bračna i duhovna zvanja. Neki su putem odustajali, neke su molitvene skupine mijenjale sastav, ali velika je većina ostala postojana i stalno pristižu nove obitelji. Da bi se primila nova obitelj treba je samo netko pozvati i pomoći joj da se uklopi. Sad imamo već tri generacije i postavlja se pitanje posebnog sadržaja za bake i djedove kojeg se još nismo domislili. Nema pravila i formalnih obveza, sve je u slobodi djece Božje, a ljubav koja se umnaža je glavna pokretačka snaga.

Meni je kao svećeniku ovaj rad s obiteljima velika radost jer vidim kako Bog krijepi slabe i klonule i proslavlja se preko njih u sivilu svakodnevice. Pokazuje mi ljepotu zajedništva i koliko mnogo možemo dati jedni drugima. Zadivljuje me uvijek iznova herojska otvorenost životu, borba za bračnu ljubav u raznim protivštinama, kao i izvanredni iskoraci ljubavi, poput odvajanja desetine za potrebite ili usvajanje djece. Osvjedočuje me koliko je važno ne kukati i prebacivati odgovornost na druge, nego činiti ono što se može, a Bog onda daje svoj blagoslov čineći mala i velika čuda.

Međugeneracijski prijenos vjere jedna je od čestih tema na obiteljskim susretima. **Pomoću ovoga QR koda možete pogledati snažnu propovijed prof. dr. sc. don Josipa Mužića** na tu temu, a koju je održao u Župi sv. Josipa u Dugom Ratu u sklopu korizmene duhovne obnove.

PRIRODNO PLANIRANJE OBITELJI

Otvorenost životu i metoda *FertilityCare*

Piše: Marija Luketa

U braku smo 12 godina, imamo petero djece, od kojih je jedno na nebu, troje s nama i, dok ovo pišemo, jedno pod srcem. Naša priča započinje vezom na daljinu (udaljenost otprilike 300 km) koja je trajala šest mjeseci, a na koju se nadovezalo šest mjeseci zaruka, na temeljima s Gospodinom Isusom Kristom. Iz dana u dan vidimo kako je Bog nježan i strpljiv s nama. Postupno rastemo s Njim.

U vremenu upoznavanja svaki smo dan dugo telefonski razgovarali, razmjenjivali tadašnju svakodnevnicu, svoje vrijednosti i zajedno molili. Oboje smo htjeli živjeti čistoću, ali s poljupcima. Trudili smo se i bilo je teško, osobito kad bi se nakon dužeg perioda osobno susreli. Živjeli smo sakramentalno, no u svojoj smo ljudskoj slabosti padali i dizali se nakon ispovijedi te donosili sve čvršće odluke za čistoću.

U ljeto 2010. bili smo zaručeni već nekoliko mjeseci, a do vjenčanja nam je ostalo još tri mjeseca. Otišli smo u Međugorje na Mladifest i oboje smo nakon pričesti, po poticaju Duha Svetoga, prišli jedno drugome i izrekli kako od toga trenutka do vjenčanja nećemo više izmjenjivati dodire niti poljupce jer smo primijetili da nas oni počesto odvođe u krivom smjeru.

Ušli smo u brak s odlukom da nećemo povrijediti našu spolnost metodama barijere (kondom, dijafragma i sl.), niti prekinutim snošajem, niti kontracepcijskim sredstvima, već da ćemo pokušati naučiti prirodno planiranje obitelji i njime se ravnati. Na početku braka smo jedno kraće vrijeme odgađali trudnoću, no u toj namjeri nismo bili jako čvrsti, već smo razmišljali da, ako se dogodi trudnoća, radosno ćemo prihvatiti svu djecu koju nam Gospodin želi darovati. Zamišljali smo da ćemo imati više djece u našem braku, ali s određenim pauzama. Nismo mnogo razgovarali o tome, svatko je imao svoju viziju i tako je na tome ostalo.

Bračni par Luketa

Nekoliko mjeseci nakon vjenčanja postignuta je prva trudnoća. Sve je bilo dobro i zbog te trudnoće zaželjeli smo još djece. Nakon četiri mjeseca trudnoće na pregledu je uočena malformacija rasta djeteta i druge komplikacije. Doktori (koji su se nazivali vjericima i koji su iz naše župe) predložili su u dva navrata da prekinemo tu trudnoću jer će »majka priroda ionako to riješiti.«

Na tim pregledima, kad su govorili o prekidu trudnoće, bila sam sama, na što sam doktorima odmah, s knedlom u grlu od svih novonastalih informacija, rekla ne pobačaju. Zatim su pozvali i Gorana da mu pojasne situaciju, govoreći kako je to najbolje rješenje. Nije nam padalo na pamet da pobacimo. Ispočetka je bilo teško živjeti s tim informacijama i prihvatiti sve te zdravstvene probleme djeteta. Goran me je hrabrio i odgovarao na sve moje brige uvjerenjem da ćemo biti najbolji roditelji našem djetetu koliko god to bilo teško. Otišli smo porazgovarati s fratrima koji su nas rado saslušali i učvrstili u nakani da se borimo za svoje dijete i njegovo zdravlje. Molili smo za čudo. Točnije, jako smo mnogo molili za čudo da se dijete rodi živo i zdravo. U jednom je trenutku Goran upitao hoćemo li se i za drugu našu djecu ovoliko moliti koliko i za prvo dijete. Odgovor je bio: Da, hoćemo.

Na kraju trudnoće, jedan od doktora koji je preporučio prekid trudnoće uradio je carski rez jer je to bila jedina opcija za bebu da se rodi živa. Dijete se rodilo na svetog Vlaha 2012. Frano Ivan živio je sat vremena i preminuo. Gospodin nam je u toj boli gubitka bebe podario neopisiv mir. Zahvalni smo Mu na tome, a naša je ljubav nakon toga događaja sve više jačala. Jedno smo drugom postali bliži kao nikad prije.

Veliko je otajstvo živjeti cjelovitu spolnost i čuvati čistoću u braku od štetnih i nepotrebnih »pomagala« koja uništavaju prvenstveno ginekološko zdravlje, a i duhovno zdravlje supružnika te narušavaju međusobnu ljubav.

Zbog operacije, tj. carskog reza, ginekolog je preporučio da je sad potrebno odgađati sljedeću trudnoću bar godinu ili dvije. No i zbog malformacija rasta djeteta bilo je potrebno učiniti i neke genetske pretrage kako bi se vidjelo hoće li se ponoviti ista dijagnoza kod drugih trudnoća. Kako je bilo potrebno odgađati trudnoću, iz zdravstvenih razloga nismo htjeli povrijediti našu spolnost (već spomenutim metodama) ili koristiti kontracepcijska sredstva (kao što su prvotno predložili doktori).

Naš je korak bio taj da smo kupili knjigu o simptomalnoj metodi, tražili informacije po internetu da ozbiljno naučimo prirodno planirati obitelj, tj. koristiti neplodne dane za bračno darivanje. No nismo baš razumijevali ženin ciklus i sama je ta činjenica djelovala malo demotivirajuće. No Gospodin se pobrinuo te, dok smo jednom prilikom slušali radio emisiju na HKR-u, saznali smo za *FertilityCare*, metodu prirodnog planiranja obitelji. Javili smo se podučavateljici *FertilityCare* u Zagrebu koja nas je naučila kako prepoznavati znakove plodnosti u ženinom ciklusu te ih uskladiti s našim tadašnjim namjerama odgađanja trudnoće. Pričekali smo godinu dana pa smo se ponovno odlučili za postizanje trudnoće. Bogu hvala, ubrzo nam je došao Kristijan, koji sad ima devet godina.

Zahvalni smo što postoji prirodno planiranje obitelji i što je Gospodin dao moć supružnicima u slobodi sukreirati novi život. Veliko je otajstvo živjeti cjelovitu spolnost i čuvati čistoću u braku od štetnih i nepotrebnih »pomagala« koja uništavaju prvenstveno ginekološko zdravlje, a i duhovno zdravlje supružnika te narušavaju međusobnu ljubav.

Nakon kraćeg iskustva osobnog korištenja metode *FertilityCare*, prijavili smo se kao par na edukaciju za podučavatelje *FertilityCare* kako bismo drugima prenosili znanje o znakovima plodnosti i praćenju vlastita reproduktivnog zdravlja.

U razdoblju od drugog djeteta, tj. Kristijana, i edukacije, odgodili smo sljedeću trudnoću na godinu i pol. Zatim je stigao Marijan koji sad ima šest i pol

godina te smo opet napravili pauzu od dvije i pol godine kako bih ja završila poslijediplomski studij. I po završetku studija stigla nam je Marina koja sad ima tri godine.

Metoda *FertilityCare* naučila nas je kako razgovarati o našoj plodnosti i živjeti odgovorno roditeljstvo. Otvorenost životu jest koristiti plodne dane za bračno darivanje u svrhu postizanja trudnoće i neplodne dane za odgađanje trudnoće ukoliko za to postoji valjan obiteljski razlog. Osluškiivali smo Božju volju za naš brak i vodili smo se smjericama iz enciklike *Humanae Vitae*, koja kaže da supružnici trebaju poznavati biološke procese koji se odvijaju u ženinu tijelu, razgovarati o razlozima mogućeg odgađanja trudnoće te u velikodušnosti donositi odluke za novi život.

Već devetu godinu poučavamo zaručnike i supružnike metodi *FertilityCare* da bi naučili kako odgoditi ili pak postići trudnoću (u slučaju simptoma neplodnosti ili ponavljajućih spontanijeh pobačaja). Cilj je metode prenijeti znanje o plodnim i neplodnim danima te ženu motivirati da postane aktivni sudionik praćenja vlastita ginekološkog zdravlja. U svakom trenutku rada s parovima poštuje se dostojanstvo žene i braka.

Metoda FertilityCare naučila nas je kako razgovarati o našoj plodnosti i živjeti odgovorno roditeljstvo. Otvorenost životu jest koristiti plodne dane za bračno darivanje u svrhu postizanja trudnoće i neplodne dane za odgađanje trudnoće ukoliko za to postoji valjan obiteljski razlog.

Iskustvo rada s parovima je neprocjenjivo. Velika je radost kad si dio nečijeg života, osobito kad parovi postignu željenu trudnoću, a prethodno su imali poteškoća sa začećem. Znamo da to nije naše djelo, jer nikome ne možemo garantirati da će dobiti dijete. To nitko ne može, samo Bog u svojoj ljubavi, a mi s parovima, na neki način, surađujemo s Bogom i to je nešto lijepo i veliko.

Kao podučavatelji metode širimo radosnu vijest o ljepoti odgovornog roditeljstva prema enciklici *Humanae Vitae*. Neki teolozi kažu da supružnici bračnim sjedinjenjem slave sakrament svoga braka. Stoga bismo preporučili svima da nauče prirodno planirati obitelj te uživati u potpunome predanju bračnog darivanja.

Radosnu vijest o ljepoti odgovornog roditeljstva bračni par Luketa pronosi u svakoj prilici i na svakome mjestu. Pomoću ovoga QR koda možete pogledati njihovo gostovanje u emisiji *Izdvojeno* LaudatoTV-a, a na temu metode *FertilityCare*.

INTERVJU

Bračna ljubav u službi života

Razgovarali smo s Ladislavom Huskom, katoličkim suprugom i ocem osmero djece koji je za naš časopis progovorio o otvorenosti životu na primjeru njegove obitelji, tj. o bračnoj ljubavi u službi života.

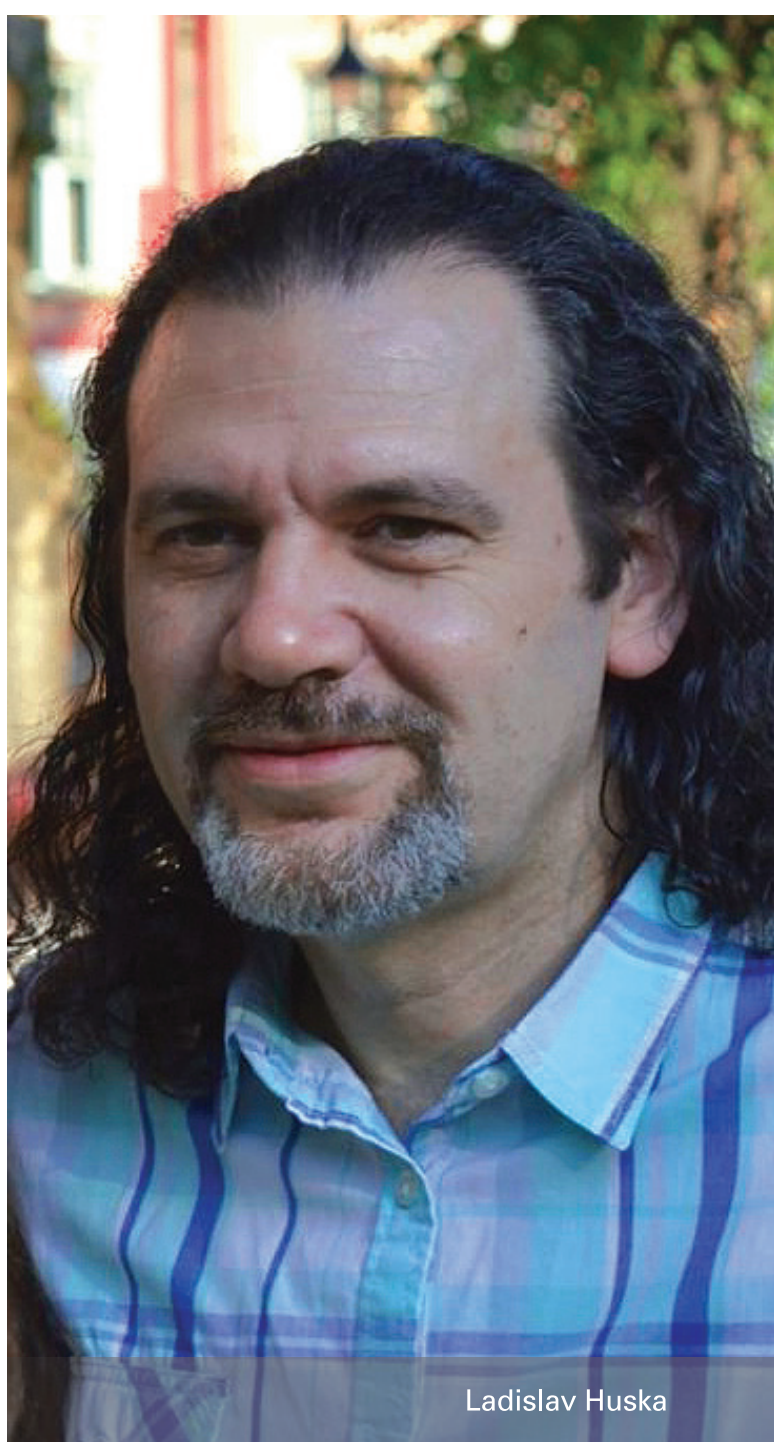
Želio bih vam predstaviti našu obitelj. Mi smo Vesna i Ladislav Huska iz Subotice u Srbiji. U sretnom smo braku od 2. listopada 1999., dakle – naš brak je »punoljetan«. Ja sam alatničar, a Vesna je diplomirana odgojiteljica za predškolce i diplomirani teolog-kateheta te radi kao katolička vjeroučiteljica u školi.

Imamo osmero djece, sedam sinova i jednu kćer. To su Petar (22), Tomislav (20), Andrija (18), Ivan (17), Marija Magdalena (15), Pavao (12), Matej (10) i Antonio, naš sin rođen 12. siječnja 2017. koji je živio s nama 38 dana i koji je rođen za nebo 18. veljače 2017. Svi su rođeni carskim rezom, svi su jako željeni i voljeni, a na svijet su došli – kad i kako je Bog htio!

Slobodno mogu reći da sam svako blagoslovljeno stanje svoje supruge u potpunosti proživio s njom koliko je to moguće. Uvijek sam osjećao veliku zahvalnost zato što ona nosi naše dijete i trpi mnoge nelagodnosti trudnoće. U svakoj sam joj trudnoći to često i govorio. Dobro sam upamtio i što smo na početku prve trudnoće zajedno pročitali: »Otac može najbolje ljubiti svoje još nerođeno dijete tako što će voljeti i ljubiti njegovu majku.«

Svaka je trudnoća bila iznenađenje i velika radost u našoj obitelji. Nakon prvog carskog reza i ozbiljnih problema nakon njega pomislio sam: »U redu, možda ćemo moći imati još makar jedno dijete...« Iako smo još kao mladić i djevojka planirali imati četvero djece, a ja u šali rekao »Pa dobro, može i pet...«, Bog je odlučio: »Može i osam – za sada.«

Današnji je svijet prečesto protiv života, a mi nastojimo – pored svakog vida odgoja – i našu djecu, naše sinove i kćer, odgajati tako da ljube, poštuju, čuvaju, zahvaljuju, slave i raduju se životu.

Ladislav Huska

Kad se sjetimo naše pripreve za brak, shvaćamo da smo »dogovarali« samo dvije stvari: prvo, živjet ćemo, raditi i boriti se da naš brak bude uvijek sretan, i drugo, imat ćemo više djece. Svaki put kad smo saznali da »smo trudni«, jedna je od prvih reakcija bio strah. Što ako nešto pođe po zlu? No odmah u sljedećem trenutku, svaki strah, brigu i sumnje u potpunosti sam prepuštao dragom Bogu vođen riječima svetog Pavla apostola iz Poslanice Rimljanima: »Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?« I svaki je put sve prošlo u najboljem redu. Sreća – reći će neki. Ja kažem: Božja providnost i nagrada za našu vjernost.

Nakon trudnoće i poroda jako je važno da tata i dalje bude uz svoju ženu u svemu i uz svoje dijete koliko god to može. Roditelji trebaju također paziti na svoje ponašanje, jer djeca sve – i dobro i loše – uče od nas. Kad je teško, potreban je razgovor, opraštanje, ispovijed i – sve ispočetka, ali bolje. Mislim da je jasno da je, koliko god porod bio težak, bolan i rizičan, sve što slijedi jednako važno.

Obitelj Huska iz Subotice

Osobno se ponosim time što sam u životu naše djece veoma prisutan, i pored rada u smjenama. Osim rađanja i dojenja, sve sam ostalo radio. Kad je naš 14-mjesečni sin Tomislav zadobio teške opekotine i imao transplantaciju kože, a Vesna bila u osmome mjesecu trudnoće s našim sinom Andrijom, bio sam dva tjedna s njim u bolnici, jer nju u njezinu stanju nisu mogli primiti, a našeg sina nismo mogli ostaviti.

Dalje, nije da brojimo, ali sasvim je moguće da sam promijenio više pelena i djecu okupao više puta nego Vesna, a podjednako puta možda djecu uspavao. Ne zato što sam morao – radost mi je i ponos biti njihov otac, sudjelovati u svakom danu njihova života, koliko i kako me budu trebali.

Bračna ljubav – ako jest ljubav – mora biti u službi života. Mora radati novi život, tjelesni i duhovni, mora biti život. Bilo da bračni par ima djece ili nema, bilo koliko ih je, moraju živjeti puninu života.

Antonio je meni osobit dar. S njim sam mogao biti kratko, jer je Vesna najveći dio njegova života bila

s njim u bolnici. Kad sam ih dovezao iz bolnice, bio sam presretan jer smo svi konačno bili zajedno, premda sam znao vrlo jasno da našem Antoniju zbog dijagnoze mikrocefalije nitko ne daje šanse da preživi osim nas, naših obitelji, naših prijatelja koji su neumorno i s čvrstom vjerom molili da on ozdravi, i Boga, koji ga je od naše bračne ljubavi stvorio i nama ga darovao.

Dragi Bog našem Antoniju nije dao ozdravljenje ni dug život, ali mu je dao život natopljen obiljem ljubavi svih nas i lijepu, blaženu smrt. Bili smo u našem domu, s našim dragim župnikom (imali smo obiteljski vjeronauk za krizmanike i blagoslov kuće) i zajedno izmolili Očenaš. Antonio je otvorio svoje malene oči kao nikad do tad, duboko udahnuo i – malo srce je usporilo i stalo. Naravno, odmah smo zvali hitnu pomoć, a dok smo Vesna i ja u sobi na sinu radili reanimaciju, djeca su sa župnikom molila. Uskoro su liječnici preuzeli reanimaciju, a ja sam mu udahnuo posljednji dah.

Današnji je svijet prečesto protiv života, a mi nastojimo – pored svakog vida odgoja – i našu djecu, naše sinove i kćer, odgajati tako da ljube, poštuju, čuvaju, zahvaljuju, slave i raduju se životu. Vesna i ja puno razgovaramo o svemu i o ovome smo puno promišljali. Bračna ljubav – ako jest ljubav – mora biti u službi života. Mora radati novi život, tjelesni i duhovni, mora biti život. Bilo da bračni par ima djece ili nema, bilo koliko ih je, moraju živjeti puninu života.

O punini života i Života bračni par Huska radosno svjedoči na svakom koraku. Pomoću ovoga QR koda pogledajte gostovanje Ladislava i Vesne Huska u emisiji *In familia Dei* LaudatoTV-a.

POSVOJENJE

Naša obitelj – dar od Boga

Piše: Mariela Rašica

Marijo i ja upoznali smo se u ljeto prije četiri godine u restoranu u Dubrovniku. To je bio poslovni sastanak na kojem sam prezentirala Mariju projekt kuće koju sam samo za sebe željela izgraditi na zemlji koju mi je otac darovao. Dugo sam tražila izvođače radova. Glavni mi je uvjet bio da radnici ne psuju, jer naporno sam radila kao pomorac i željela sam da mi gradilište bude blagoslovljeno, a ne suprotno.

Za Marija sam dobila tople preporuke, a na *Facebooku* sam vidjela da prati vjerski sadržaj tako da sam pretpostavila da voli i poštuje Boga, kako privatno, tako i na poslu. Marijo me znao otprije jer sam jedno vrijeme živjela u njegovu susjedstvu, ali nikad nismo razgovarali. Na tom smo poslovnom sastanku razgovarali o projektu možda 15-ak minuta. Ostalo je bio razgovor o smislu i vrijednostima života.

On neoženjen kupuje stan, a ja neudana gradim za sebe kuću. »Je li to to?« pitali smo se. Je li to uspjeh u našem životu? Imala sam običaj otići u Međugorje prije ukrcaja na brod. Pozvala sam ga da ide sa mnom. Pristao je. Nakon 10-ak dana otišli smo u Međugorje gdje se dogodilo čudo u našim životima. Dok smo molili, iako smo se vidjeli tek drugi put u životu nakon dugo vremena, znali smo da ćemo se vjenčati. Gospa nas je spojila i dala jedno drugome.

Potpuno sam se zbunjena vratila doma. Brod i posao bili su moja jedina ljubav i nisam se mogla od toga odvojiti. Najbolji mi je savjet dala pokojna baba, svetica, dobrica, čuvarica moja. »Mariela, ako ti ga je Gospa dala na dar, što ćeš s tim darom napraviti? Hoćeš li ga baciti u smeće ili ćeš ga čuvati?« »Čuvat ću ga, baba«, odgovorila sam.

Odradila sam još jedan ugovor od 10 tjedana. Dok sam bila na brodu, znali smo se čuti porukama, a ja sam mu pisala o želji za posvojenjem. Vjerovala sam da će nam Bog sve namjestiti u životu i da moramo otvoriti vrata i drugima da osjete i dožive Njegovu milost, da taj dar nije samo za nas da ga sebično čuvamo. Marijo se već tada u Centru za socijalnu skrb raspitivao o udomiteljstvu i posvojenju.

Obitelj Marija i Mariele Rašica

Uvjet je bio da moramo biti vjenčani. To nam nije bio problem. Kad sam se iskrcala, Marijo i ja smo se odlučili vjenčati. Poznavali smo se otprilike četiri mjeseca. Planovi za veliku svadbu stvarali su nam nemir. Glavni je uzvanik trebao biti Isus, a ne stolnjaci, glazbenici itd. Vjenčali smo se u veljači u crkvi svetog Martina u mome malome mjestu na Pelješcu. Svi su bili pozvani u crkvu na naše vjenčanje. Svadbe nije bilo, alkohol se nije točio, a naši su prijatelji pjevali pjesme o moru, Bogu i ljubavi. To je bilo pravo starinsko, skromno vjenčanje. Često se sjetim kako sam bila bezbrižna i sretna. Ništa me nije opterećivalo kao možda neke druge mlade za vrijeme svadbe i vjenčanja.

Živjeli smo u jednom od suprugovih apartmana, a ostatak kuće iznajmljivali. Ja sam se počela baviti turizmom, a Marijo je nastavio s građevinom. Ubrzo nam je Bog poslao još jedan velik blagoslov. Zatrudnjela sam. Priča o posvojenju je nakratko stala. Bili smo neopisivo sretni. Iako sam bila trudna svega nekoliko tjedana, šaptala sam bebi, pričala sam joj i mazila je. Rutinski pregled u petome mjesecu trudnoće otkrio je da nešto nije u redu. Pregled nakon nekoliko dana s konzilijem liječnika daje nam stravične vijesti. Plod je nenormalan. »Prekid trudnoće« riječi su koje su nam svaki dan govorili liječnici, prijatelji, obitelji. Neki u najboljoj namjeri, a neki u totalnom deliriju rješavanja bolesnog djeteta. Moje dijete ima ime. Zove se Marija i dar je od Boga. Stvoreno je na Njegovu sliku i priliku.

Dugo smo se borili, molili i izgarali od toga da očuvamo Marijino dostojanstvo. Odbijali su nas kao neku prirodnu anomaliju. Liječnici su nam čak rekli da nas nijedna bolnica neće primiti jer, ako rodite mrtvo dijete, to ulazi u statistiku smrtnosti na kraju godine, a to nitko ne želi. Put nas je odveo do patera Marka Glogovića. Pater nam je jako pomogao, Bog ga blagoslovio! Povezao nas je s divnim osobljem bolnice »Sveti Duh« gdje su s dostojanstvom i ljubavlju primili našu Mariju koja je umrla prirodnom smrću u miru, ispod moga srca, i koju je Blažena Djevica Marija primila u zagrljaj.

Na sprovodu smo bili sretni, mirni i blagoslovljeni. Spoznali smo dar roditeljstva. Dok sam bila trudna, molila sam: *Bože, nikad nisam u životu napravila nešto značajno za Tebe. Molim Te neka ovo naše dijete bude sveto da Te proslavlja od prvog dana jer ja nisam tako živjela.* Zamišljala sam svoje dijete kao redovnicu. Kasnije mi je pater Marko rekao da, kad beba umre, ona ide u nebo i sveta je jer nema grijeha. Molitva mi je bila uslišana, iako ne onako kako sam ja to zamislila.

Nakon Marije smo žarko željeli još djece te smo pokrenuli postupak za ulazak u registar posvojitelja. Nismo mogli odlučiti koliko djece želimo posvojiti i koje starosti. Dva mjeseca nakon prvog poroda zatrudnjela sam s Jakovom. U tom smo periodu završili edukaciju i procjenu te smo ušli u registar. U sedmome mjesecu trudnoće javili su nam se iz centra da postoje četiri sestre koje su imale težak život i koje ne žele razdvajati. U njima sam prepoznala svoju molitvu dok sam bila trudna s Marijom.

Primili smo još mnogo poziva, ali nisam mogla prestat misliti na njih. Razmišljala sam da druga djeca za koju su nas zvali imaju šanse pronaći roditelje, dok naše cure nemaju, jer su velike, jer ih je mnogo, jer su im rane preduboke. To je vrijeme bilo malo kaotično. Marijo je bio prestrašen. Razgovarali smo kako je to velika obveza, kako nemamo dovoljan broj soba ni dovoljno velik auto, kako su odgoj i školovanje skupi. Jakov je imao tri mjeseca kad smo se upoznali s našim curama, upravo kad su im papiri za posvojenje bili gotovi. Maja nas je na prvom susretu proglasila mamom i tatom te povratka na staro više nije bilo.

Naša su djeca zaista posebna, neopisivo topla, dobra i vrijedna. Kojim riječima opisati zahvalnost što su rođena, iako u početku odbačena. Jer kakav bi to svijet bio bez Valentine, Nikoline, Maje i Karoline?

Napravili smo sobu, kupili novi auto i u godinu dana dobili petorke plus jedno na nebu. Sam je proces posvojenja išao dosta glatko. Ima previše teško posvojive djece, a to je kategorija u koju su nekad spadale i naše kóeri. Naime, starije su od sedam godina, biološke su sestre, a podrijetlo im nije plemenito (da tako kažem). U početku je bilo burno.

Svi smo se svađali. Cure međusobno, a ja i muž oko odgoja. Ja sam bila premekana, a on preoštar. Sve u svemu, muž je bio u pravu. Iz našeg iskustva mogu reći da su djeci trebali čvrsta ruka i jasna pravila. U početku sam stalno ponavljala mužu: »Ma pusti ih na miru. Daj im mobitel, treba im. Pusti ih, Marijo. Nemoj im sve braniti. Moraju naći prijatelje, moraju imati slobodu. Pa nisu je prije imale, neka ih sad.« I da, u svim tim izazovima dobili smo i naš mali dragulj. Lucia Amalia došla je na svijet prije godinu i pol dana.

Danas naša obitelj, naša mila zajednica, funkcionira kao švicarski sat uz manja odstupanja. Tata gradi i radi. Ja sam s djecom doma. Starije cure pomažu u domaćinstvu, mlade plešu i luduju s bebačima, dok ja na brzinu proletim po kući. Mobiteli se koriste samo za komunikaciju s prijateljima koje mama i tata poznaju. Nema *TikToka*, *Snapa* i sličnih otrova koji su ogromni izvor zla. Djeca se zbog morbidnih, manipulativnih i spolnih sadržaja na takvim mrežama sve više zatvaraju u sebe, mi im postajemo daleki, a oni odjednom sami rješavaju svoje probleme kao da su veliki. Pravila ponašanja postoje, bonton je savladan, a odjeća prikladna njihovoj dobi. Školske prepreke uvijek savladamo i ne brinemo se mnogo oko ocjena. Ono što je bitno jest da se svi trude savjesno odraditi svoju zadaću.

Povezanost između nas je svakim danom sve jača. Naša su djeca naš poziv, naš putokaz u strpljiviju i ponizniju osobnost. Svi smo jako povezani, međusobno mnogo razgovaramo, cure jako vole hodočastiti i moliti u svakoj prilici. Uključene su u crkveni zbor i zajedno molimo u inicijativi »40 dana za život«. Zapravo su postale vatrene zagovornice najslabijih. Imaju planove za budućnost, sretne su. Kad malo zaškripi, imamo *joker zovi*, a to je naš pater koji nam uvijek pomogne molitvom i savjetom. Kao i svaki normalni roditelj brinemo se da nam djeca ne skrenu s pravog puta i zato ih stalno bodrimo i usmjeravamo k Njemu, k izvoru ljubavi i miline. Samo ih On može upotpuniti, kao i sve nas, i potpuno ozdraviti.

Naša su djeca zaista posebna, neopisivo topla, dobra i vrijedna. Kojim riječima opisati zahvalnost što su rođena, iako u početku odbačena. Jer kakav bi to svijet bio bez Valentine, Nikoline, Maje i Karoline? Prazan bi nam život bio, ni vruć ni hladan, onako dobar, lagano mlak, a s njima malima i velikima je baš uzavreo vrtlog čistog svježeg zraka koji nas prožima i iznosi izvan ovoga svijeta gdje su racio i logika bitniji od djece. Da smo išli razumom, ova bi priča stala na prvoj rečenici.

Priča Mariele i Marija Rašice samo je jedno od milosnih svjedočanstava posvojenja većeg broja djece. **Pomoću ovoga QR koda možete pročitati potresno svjedočanstvo bračnog para Đerđ objavljeno na portalu Bitno.net o posvojenju petorice braće.**

AUTIZAM

Bog me uči voljeti

Piše: Ivana Šimunović

Mnogo je stereotipa i zabluda o autizmu. Primjerice, da su sve autistične osobe šutljive, hladne, savanti... Ne kažu uzalud da, kad upoznate jednu osobu s autizmom, upoznali ste samo jednu osobu s autizmom.

Takav je i naš Toma. Poseban, ne samo nama, svojim roditeljima, nego je zaista topla osoba koja voli svoje teme i svim srcem se daje za ono što mu je važno. Mnogi poznaju našu obitelj i život koji je dinamičan, nepredvidljiv i često poprilično izazovan, ili da budem iskrena – težak.

Brojni problemi koje smo uspješno prebrodili i brojni koji su uvijek tu kao nekakav uteg koji nam smeta mnogo su nas naučili. To je ono što je za mene istina, učenje kroz život, kroz svakodnevicu, kroz brige uz pomoć ljubavi. Iskustvo i učenje daju životu određenu sigurnost.

Mnogo je stereotipa i zabluda o autizmu. Primjerice, da su sve autistične osobe šutljive, hladne, savanti... Ne kažu uzalud da, kad upoznate jednu osobu s autizmom, upoznali ste samo jednu osobu s autizmom.

Toma teško uči spontano. Njemu sve treba pokazati, objasniti i onda on to mora isprobati i uvježbati. Nakon toga on zna. Ne baš sve varijante te situacije, ali može se snaći. U kontaktu s osobama koje mu nisu obitelj ili dobri prijatelji osjeća veliku tjeskobu i često se uznemiri, a onda pokazuje nepoželjna ponašanja koja se prosječnom promatraču mogu učiniti kao neodgojenost ili čak agresivnost, ali on je zaista naše najdobroćudnije dijete, a imamo ih još petero, podjednako jedinstvenih i različitih s vlastitim potrebama, interesima, osjećajima i budućnošću pred njima.

Obitelj Matije i Ivane Šimunović

Kad ne mogu, kad mi je teško biti mama, rado prepustim Bogu neke situacije, posebno one koje nadilaze moje kompetencije jer to nisu samo moja djeca, niti sam ih ja stvorila. Dio su Njegove biti i sa svakim od njih On ima plan. Ja imam odgovornost i dužnost pružiti im majčinsku toplinu i pravedni odgoj, ali kad ne mogu, pouzdam se u Božju ljubav prema svakome mom djetetu pa i prema meni.

Autizam nas je mnogo naučio o ljubavi, o odgoju, o empatiji, o različitosti, ma mnogo toga nas je naučio. Svejedno mislim da bi nam bilo lakše bez toga tereta. Nisam prihvatila da nam je sve višestruko teže nego drugima, da će njemu biti sve puno teže, ali se nadam da će u našoj djeci biti dovoljno ljubavi da mu pomognu oko odnosa s drugim ljudima i oko ostalog što mu je zaista teško. Želim reći da bih maknula autizam, ali ne bih maknula svoje dijete. Tako ga je lako voljeti.

Svako ljudsko biće, od trena kad je Stvoritelj dao svoj dah svakome od nas, ima pravo na ljubav, zaštitu i na što bolje uvjete da ostvari najbolje od sebe.

Svako ljudsko biće, od trena kad je Stvoritelj dao svoj dah svakome od nas, ima pravo na ljubav, zaštitu i na što bolje uvjete da ostvari najbolje od sebe. Svako ukidanje prava ljudskom biću od ljudi je nasilje i zadiranje u Božju ideju za svakoga od nas. Okrutnost me ovoga svijeta plaši upravo zbog toga što djeci dajemo neka oružja kojima mislimo da se mogu boriti protiv zla oko nas, a djeca s teškoćama su razoružana, njih uvijek mora netko braniti, čak i kad ih integriramo.

Osvrnimo se na malene i slabije oko nas, zaštitimo nemoćne, posudimo im svoja oružja, a ukoliko treba,

budimo njihovi ratnici. Volimo svoju djecu, ne kao vlasništvo, nego kao dar dobiven od Boga da im pomognemo da izrastu u dobre ljude koji će zaslužiti vječnost.

*Autizam nas je mnogo naučio
o ljubavi, o odgoju, o empatiji,
o različitosti, ma mnogo
toga nas je naučio.*

Tomin crtež obitelji

Zbog njegova značajnog porasta, autizam posljednjih godina izaziva veliko zanimanje znanstvene, ali i šire javnosti. Pomoću ovoga QR koda možete pogledati emisiju *Život i zdravlje* LaudatoTV-a u kojoj se govorilo upravo o poremećajima iz spektra autizma.

SVJEDOČANSTVO

Franjo Adanić: Bračni parovi, ne bojte se života!

Ja sam Franjo Adanić (41), muž predivne žene Željke (41) i otac devetero djece: Jakova (14), Filipa (13), Jurja (11), Bartola (9), Benjamina i Dominika (7), Franke (4), Marte (2) i Bernarda koji je sa šest mjeseci starosti preminuo, a bio je brat blizanac Dominiku i Benjaminu.

Prije gotovo 17 godina, nakon lutanja i mladenačkih gluposti, shvatio sam da me ništa ne ispunjava, što god da činio (izlasci, putovanja, djevojke, završavanje fakulteta...). U međuvremenu sam se razbolio od teške koštano-mišićne bolesti i ništa više nije imalo smisla.

U svibnju 2006., na poziv prijatelja, otišao sam na duhovnu obnovu na Tabor u Samoboru i tamo sam doživio iskustvo živog Boga (Isusa koji je stvaran u Presvetom oltarskom sakramentu, ispovijedi i euharistiji). Tamo sam se ispovjedio nakon pet godina i odlučio sam živjeti kako Isus Krist i Katolička Crkva naučavaju. To je značilo da želim upoznati djevojku, odnosno buduću ženu, s kojom želim hodati u predbračnoj čistoći, iako mi je to tada ludo zvučalo, ali sam vjerovao da je to jedino ispravno.

Četiri mjeseca nakon obraćenja upoznao sam svoju sadašnju suprugu Željku, a nakon dva i pol mjeseca smo se zaručili. Nakon godinu dana od upoznavanja smo se i vjenčali jer smo oboje dobili odgovor od Boga da smo jedno za drugo. Za vrijeme hodanja nismo razgovarali koliko bismo djece imali, nego smo odlučili da ćemo prihvaćati svako dijete kao najveći dar od Boga, što je značilo potpunu otvorenost životu.

Nakon vjenčanja Željka je odmah zatrudnjela. Rodio se Jakov, a nakon dva mjeseca od Jakovljeva rođenja začet je Filip. Malo nas je to iznenadilo, ali smo vrlo brzo zaključili da je Jakovu najbolje što se moglo dogoditi to da je dobio brata u kratkom vremenu. Dvije godine nakon Filipa došao je na svijet Juraj koji je nakon 10 dana završio na operaciji želudca. Operacija je dobro prošla i brzo se oporavio. Nakon dvije godine i četiri mjeseca došao nam je Bartol, novi blagoslov i nova radost. Sa svakim smo djetetom osjećali sve veći blagoslov i doživljavali na djelu Božju providnost. Sa svakim je novim djetetom naša obitelj dobivala upravo ono što joj je nedostajalo. Znali smo da je to ispravan put za naš brak i našu obitelj.

Nakon godinu i pol dana Željka je ponovno zatrudnjela. Prvi je šok bio nakon prvog pregleda kad smo saznali da Željka pod svojim srcem nosi dva života, a

Obitelj Franje i Željke Adanić

još je veći šok uslijedio nakon dva tjedna od prvog pregleda kad je Željka počela krvariti i kad se na hitnome ginekološkom pregledu ustanovilo da Željka nosi tri bebe, a ne dvije.

Trudnoća je bila uredna. Bebe su se lijepo razvijale sve do 26. tjedna trudnoće kad je Željka dobila trudove i, nažalost, liječničkom pogreškom, hitno porođena carskim rezom. Benjamin je imao 900 grama i 33 centimetara, Dominik je težio 920 grama i bio dugačak također 33 cm, a Bernard se rodio s 654 grama i 31 centimetrom. Dječaci su kršteni odmah nakon poroda i moj je prvi susret s njima bio potpuni šok jer ja nisam vjerovao da ljudsko biće koje je još nerazvijeno i tako sitno može preživjeti. Nakon krštenja, svećenik i ja smo izašli u čekaonicu i, nakon kratke tišine, ja sam izgovorio: »Bog je Gospodar života!«, a svećenik je nakon mene to također ponovio.

Toga dana, 15. listopada 2015., krenula je svakodnevna borba naše djece za život. Suočavali smo se s raznim dijagnozama kao što su: sepsa, puknuće pluća, puknuće crijeva, hidrocefalus, retinopatija, teško krvarenje u mozgu 3/4 stupanj i još mnoge druge. Četvrti smo se dan opraštali s Dominikom jer su doktori rekli da neće preživjeti. Bernard je otpočetak imao velikih problema s plućima. Čak je neko vrijeme bio priključen na dva respiratora. Zbog toga je osjećao jake grčeve i bolove u plućima i često je imao respiratorne krize. Srce mu je zbog cijele situacije počelo slabiti i nakon punih šest mjeseci života preselio se Ocu na nebesa. Imali smo priliku zadnje sate provesti s njim. Molili smo, slavili, zahvaljivali za njegov život. Cijelo su nas to vrijeme molitvom pratili naša braća i sestre u Kristu.

Prije nego što je izdahnuo, otvorio je oči, pogledao nas i pustio dvije suze. Jednu za mamu i jednu za tatu. Sprovod je bio dostojanstven i slavili smo njegov prelazak sa zemlje u nebo.

Benjamin je izašao iz bolnice nakon pet mjeseci i nakon tjedan dana ponovno se vratio u bolnicu jer nije htio jesti. Proveo je tamo još iduća tri tjedna. Osposobili su nas da postavljamo sondu u želudac i da ga pomoću nje hranimo. Dominik je izašao iz bolnice nakon sedam mjeseci i, čim je došao doma, dobio je upalu pluća i ponovno završio u bolnici. To mi je bio najteži period u životu. Potpuna tama i besmisao, no nismo se predali i očajavali. Polako i s Božjom milošću i pomoći, dečki su rasli i nisu bili ništa boležljiviji od ostale djece.

Danas imaju sedam godina i najživlji su i najzahtjevniji od svih Adanića. Za Dominika su prognoze bile posebno loše. Rekli su nam da će vegetirati, ali on je pravo čudo. Uza sve poteškoće koje ima (najviše vezano za vid i finu motoriku), Dominik hoda, trči, vozi bicikl, samostalno jede, ima izrazito razvijen sluh i ritam i stalno nas uveseljava sviranjem *cajona* i pjevanjem odnosno slavljenjem Gospodina. Gledajući naše blizance kako odrastaju uz ostalu braću vidimo da Gospodin sve okreće na dobro onima koji Ga ljube.

Cijelo vrijeme kako su oni odrastali i uz sve vježbe, terapije, preglede i kontrole, supruga i ja nismo se zatvorili životu. Supruga je jako dugo molila za djevojčicu i, nakon malo manje od dvije i pol godine, molitva joj je bila uslišana. Začeta je naša prva curica, Franka. Trudnoća s Frankom je bila rizična jer se Željki rez od prošlog carskog jako stanjio i na jednom se dijelu malo i odvojio pa je Željki prijetila ruptura maternice. Često je imala bolove u području reza. No Franka je porođena također carskim rezom u 38. tjednu.

Ovaj svijet često ne razumije zašto smo otvoreni životu i našoj radosti svakom djetetu, ali jedina istina od koje ne odstupamo ni pedlja jest ta da je Isus rekao: »Ja sam život.« i »Tko god prima jedno maleno dijete u moje ime, mene prima.« Mi volimo Isusa, što znači da volimo život.

U Franki smo svi uživali (i mi i dečki) i bila nam je nova razina radosti i zahvalnosti. Kad je Franka napunila jednu i pol godinu, Željka je ponovno ostala u blagoslovljenom stanju. Odmah je znala da ponovno nosi djevojčicu. Ja sam Martu još u trudnoći posvetio sv. Josipu i svaku sam večer položio ruke na Željkin trbuh te molio zagovor i zaštitu sv. Josipa moleći ga za prirodan porod, što u Hrvatskoj nije praksa nakon dva carska reza. Željka je molila za liječnika koji će biti na porodu i za njegovu ispravnu odluku.

Trudnoća je bila uredna sve do sedmoga mjeseca trudnoće kad je Željka počela osjećati jake bolove. Ona je znala reći da ima trudove koji su toliko jaki kao pred sam porod djeteta. U tri je navrata zbog njih završila na hitnoj i svi su je liječnici uvjerali da je sve u redu i da je to normalno za višerotku, pa sam i ja sâm to isto mislio, ali ona je znala da se nešto događa. U 32. tjednu trudnoće krenuli su joj

trudovi koji su bili razmaka svakih pet minuta i počela je krvariti. Doktori su joj dali lijekove za zaustavljanje trudova i za razvoj bebinih pluća i ostavili je na promatranju. Doktor koji ju je primio odlučio je da će je, ako dođe do poroda, prirodno poroditi jer je beba manja (otprilike dva kilograma) i prognozirao je da će rez od prošlih carskih izdržati.

*Ovaj svijet često ne razumije zašto smo otvoreni životu i našoj radosti svakom djetetu, ali jedina istina od koje ne odstupamo ni pedlja jest ta da je Isus rekao:
»Ja sam život.« i »Tko god prima jedno maleno dijete u moje ime, mene prima.« Mi volimo Isusa, što znači da volimo život.*

Ja sam otišao doma jer nitko nije očekivao da će roditi. Međutim, Željkini trudovi nisu prestajali, već su se pojačavali i ona je u roku od sat vremena rodila Martu. Nakon što je zaplakala, odmah su je odnijeli na neonatologiju. Prvo je čudo bilo to što je rođena prirodno, a drugo je čudo bilo to što je otpočetka samostalno disala pa je 11. dan, na blagdan bl. Alojzija Stepinca, puštena iz bolnice. Naknadno se ustanovilo da je Željka ranije rodila (i imala jake bolove) zbog intrauterine infekcije. Radilo se o dvije bakterije koje nisu bile otkrivene tijekom trudnoće.

Marta je kao nedonošče odmah bila uključena u sustav praćenja na Goljaku i vježbe. Bila je jako troma i neaktivna, za razliku od ostale naše djece, i mnogo je kasnila u motoričkom razvoju. Malo prije navršene dvije godine života napravljen joj je MR mozga na kojem je ustanovljeno da Marta ima oštećenje bijele tvari u mozgu, tj. vrstu cerebralne paralize. Nakon tog smo saznanja počeli još intenzivnije raditi s Martom i moliti za njezino potpuno ozdravljenje. U molitvi smo dobili jasnu riječ od Gospodina da će se On proslaviti kroz Martu i kroz sve što se događa i mi Mu vjerujemo.

U svibnju prošle godine imali smo prvi put spontani pobačaj. U 10. tjednu trudnoće bebi je prestalo kucati srce. To nas je jako pogodilo jer smo prihvatili novi život i veselili smo mu se. Nakon svega što smo doživjeli i proživjeli iskreno smo rekli Bogu da ne bismo više djece, ali se nismo ni u jednom segmentu zatvorili životu.

Za kraj bismo htjeli ohrabriti sve bračne parove da se ne boje života i potaknuti ih da u punini žive bračnu ljubav te da ne slijede Krista s »figom u džepu«.

Bračnu ljubav koja ne živi svoju puninu Franjo je nazvao »duhovnim pobačajem« u svome izlaganju na 3. konferenciji katoličkih muškaraca »Budi muškarac«. Pomoću ovoga QR koda njegovo izlaganje možete pogledati u cijelosti.

40 DANA ZA ŽIVOT

»ZAJEDNO U DARU MILOSRĐA«

VELIKI GODIŠNJI DUHOVNO-REKREATIVNI SUSRET
ZA SVE VOLONTERE, SUDIONIKE, ČLANOVE TIMOVA I
PODUPIRATELJE POKRETA ZA ŽIVOT I NJIHOVE OBITELJI

3.6.2023.
od 10 sati

Svetište Božjeg Milosrđa
Ovčara - Levanjska Varoš
(kod Đakova)

ŠTO NAS OČEKUJE?

- druženje i upoznavanje sa sudionicima iz cijele Hrvatske
- prigodna razmatranja
- sveta misa i pobožnost Božjem Milosrđu
- izletnički ručak, rekreacija i sport

Duhovni dio
programa predvodi:
p. Marko Glogović

PRIJAVE DO 30. 5. 2023. NA 095 548 9645 (LIDIJA)

